

Das afgeleid met teelt ultravroege maïs

► Drentse proef biedt mogelijkheid schade te beperken

HOOGVEEN - Dassen en maïs. Ze lusten het graag, althans in het melkrijpe zachte stadium van de korrels. De schade kan fors zijn. Met zijn grote lichaam duwt een das een maïsstengel om en begint de sappige korrels van de kolf op te eten. Zogauw de korrels zijn afgehard, blijven dassen weg.

Hero Moorlag

De dassenwerkgroepen van Drenthe, waaronder Dassenwerkgroep Zuid-Drenthe met werkgebied rond Hoogeveen, komen het probleem dassenschade jaarlijks tegen. Tien dassen in een maïsveld richten voor honderden euro's schade aan. We geven agrariërs het advies de schade te melden bij BIJ2 (Faunafonds) en een vergoeding aan te vragen. Zo'n aanvraag is een heel gedoe, maar ieder jaar worden toch vergoedingen uitgekeerd. Een boer in het Oosterveld bij Zuidwolde zei me echter: 'Ik teel geen maïs om ieder jaar schadevergoeding aan te vragen.' Toch kon hij ermee leven. BIJ2 zocht naar een oplossing door in Drenthe en Limburg proeven te doen met vijf maïsrassen.

Afgekloven maïskolven bij een dassenhof.

Hero Moorlag ©

Jonge das verlaat het hol. Hero Moorlag

Hero Moorlag ©

vijf maïsrassen ingezaaid: ultravroege, zeer vroege, vroege, midden vroege en midden late maïs. De proef werd uitgevoerd in samenwerking met Zoogdiervereniging Nederland, Wageningen University & Research en ecologisch adviesbureau Van Bommel Faunawerk in Wageningen.

Schade sturen

In Limburg werden twee dassen van verschillende burchten gevangen en voorzien van een zender: mannetje Leon en vrouwtje Tineke. Op de computer verschenen de GPS-gegevens van deze dassen. Ze bezochten bijna uitsluitend het perceeltje met ultravroege maïs, zogauw de korrels melkrijp waren. De andere perceeltjes werden nauwelijks bezocht, behalve die met zeer vroege maïs. De proef in Drenthe laat hetzelfde resultaat zien: een ultravroege afrijpend maïsras is aantrekkelijker voor dassen dan de later afrijpende maïsrassen. BIJ2 raadt agrariërs aan schade aan maïs te sturen door aan randen of kopak-

kers van een maïsveld ultravroege maïs in te zaaien. In de loop van het seizoen kunnen dassen afwijken naar andere maïsrassen, maar in het algemeen blijft de schade aan deze rassen heel beperkt. In beide provincies laten grafieken duidelijk zien dat de dassen graag de strook met ultravroege maïs bezoeken. Volgens BIJ2 kan het overgrote deel van de overige maïs probleemloos worden geoogst, zonder dwarsliggende maïsstengels, veroorzaakt door dassen. De Drentse en Zuidnederlandse dassenwerkgroepen zijn blij met de resultaten van deze proeven en zullen in hun werkgebied boeren wijzen op dit onderzoek en advies geven.

Onlangs werd het onderzoek voor de Drentse dassenwerkgroepen gepresenteerd door ecooloog Maurice La Haye van Zoogdiervereniging op een dassenavond in Elp.

De pdf van de proeven is te vinden op www.bij2.nl onder Faunazaken. Hier vind je ook het Landelijk Meldpunt Faunashade.

Schatkist van de boswachter vertelt zijn eigen verhaal

De liefde voor de natuur is bij mij al vroeg begonnen. Als kleine jongen ging ik veel met mijn grootvader op stap. Wij maakten dan eideloze wandelingen door de bossen rondom Soest. Tijdens deze wandelingen vond ik altijd van alles. Kiezelstenen, botjes, veren, konijnenkeutels, je kan het zo gek niet bedenken.

Verzamelen van natuurschatten zat er al vroeg in. Toen wij later naar de Veluwe verhuisden, nam die natuurinteresse serieuze vormen aan. Met mijn neef maakte ik lange struintochten over de Elspeter Heide of over Landgoed Welna. Niet zelden kwamen wij thuis met een reënschedel, een bot van een zwijn, een aantal uilenballen of een dode duif. Vooral nieuwe soorten waren natuurlijk belangrijk. Niet onbelangrijk was: hoe bewaar ik mijn natuurvondst? Veren en botjes zijn geen probleem. Uilenballen kan je het beste droog een paar dagen in de vriezer leggen. Dan zijn eventuele eieren van motten dood en houd je ze lang goed. En met een klein beetje haarlak erover gespoten,

Op de groene kist de schedel van de bruinvis.

Hans Kruk ©

kan je ze jaren bewaren.

Enkele jaren ouder verlegde ik mijn verzamelwoede in de richting van vogels kijken. Want ook dat is een vorm van verzamelen. Tijdens de vele excursies naar onder andere de Waddeneilanden, bleef mijn oude verzameldrift natuurlijk aanwezig. De vondst van de schedel van een bruinvis op

Schiermonnikoog vormt een van de hoogtepunten.

Het verhaal

Gaandeweg de jaren heb ik kasten vol natuurvondsten verzameld. Gelukkig heb ik een beroep gekozen waarbij een uitgebreide natuurverzameling goed van pas komt. Enkele jaren geleden heb ik

uit al mijn vondsten een overzichtelijke doorsnede gemaakt: een aantal mooie schedels en botten, een collectie veren, vogelringen, braakballen en slangen op sterk water. Bij elkaar representatief voor onze Nederlandse natuur en wat je daarin kan vinden, als je er oog voor hebt. Al die vondsten zitten in een grote houten kist, samen met enkele natuurgidsen en een paar loepjes en vergrootglazen. Dit is de Schatkist van de Boswachter, met één belangrijk doel: natuureducatie. Ik neem deze kist mee als ik een school bezoek of zo, als laatst bij het boswachtersprekkuur op het Taribush Kuna Festival bij Dwingeloo. En, als die schatkist opengaat, dan vertelt hij zelf zijn verhaal! Nog steeds kan ik het niet laten om dat kleine blauwe veertje van de gaai op te rapen, het zoveelste konijnschedeltje mee te nemen of die glanzende paardenkastanje in mijn zak te steken. Verzamelen, als het er eenmaal in zit, raak je het niet meer kwijt.

Hans Kruk,
boswachter Staatsbosbeheer